

„Jesteśmy częścią przyrody”

Kontakt z przyrodą, a rozwój dziecka.

Anna Wrzoł

Agata Bajbuła

Dzieci o inteligencji przyrodniczej:

1. Mają wyczułone zmysły.
2. Chętnie używają swoich zmysłów do analizy.
3. Lubią przebywać na świeżym powietrzu.
4. Łatwo dostrzegają prawidłowości i powtarzające się wzorce (podobieństwa, różnice, wyjątki).
5. Opiekują się zwierzętami i roślinami.
6. Lubią kolekcjonować okazy, robić dzienniki, zielniki, kosze skarbów.
7. Lubią książki i programy o zwierzętach.
8. Wykazują świadomość i troskę o zagrożone gatunki.
9. Łatwo przyswajają nazwy, systematykę i informacje na temat cech poszczególnych roślin i zwierząt.

Podczas swobodnego kontaktu z przyrodą:

- wzrasta poziom oksytocyny i dopaminy
- obniża się poziom hormonów stresu (kortyzolu i noradrenaliny), które tak skutecznie uniemożliwiają dzieciom naukę w szkolnych ławkach;
- mózg, skąpany w koktajlu hormonów, buduje nowe połączenia neuronalne;
- poprawiają się funkcje poznawcze, wykonawcze i intelektualne;
- rośnie ilość zapamiętywanych informacji.

4 leśne zabawy

1. Test na Indianina

Ze względu na to, że trzeba parę chwil usiedzieć w miejscu, będzie to zabawa dobra dla 4-latków, a może jeszcze starszych dzieci. Jedno dziecko przechodzi test, siadając na pniaku z zamkniętymi oczami. W tym czasie rodzic lub inne dziecko musi ostrożnie i bezszelestnie podejść Indianina od dowolnej strony. Jeśli zdający krzyknie „Słyszę cię!” i pokaże ręką kierunek, zdał test. Jeśli udało się go podejść, powtarza próbę.

Zabawa ta ćwiczy skupienie i koncentrację. Stanowi świetny trening uważności.

2. Kijek wędrowniczek*

Według tradycyjnych przekazów tego rodzaju kij został wymyślony niegdyś przez Aborygenów (...) po to, żeby zapisywać przebieg wędrowki (...) (3).

Zabawa dla dzieci od 4 lat. Potrzebne będą: patyki, stare sznurki, wełna, gumki recepturki.

Podczas spaceru (lub na czas) dzieci zbierają i przytwierdzają do kijka wszystko, co je zainteresuje (mogą to być nawet śmieci!). Mogą ozdobić swój kijek sznurkami, wełną. Po wędrowce zachęmy dzieci, by opowiedziały o swoich trofeach – co je zaciekało, dlaczego akurat tę rzecz podniosły.

Zabawa ta uczy: kreatywności, skupienia, zdolności manualnych, empatii, komunikacji, więzi z przyrodą.

3. Budowa szalasu

Zabawa dla dzieci od 3 lat. Potrzebne będą: duże gałęzie, suche liście, mniejsze gałęzie. Przyda się siekiera.

Budowa szalasu to zadanie grupowe. Najpierw należy ułożyć pod skosem dużą gałąź (pień lub konar drzewa). Następnie poprzecznie opieramy o niego mniejsze gałęzie, aż do uzyskania bardzo gęstego

szkieletu. Na ten szkielet nasypujemy liści (dlatego jesień wydaje się idealną porą do budowy szalasu), tak aby w środku było niemal ciemno. Wchodzimy do środka, otwieramy termos z herbatą. Rozkoszujemy się chwilą.

Zabawa ta uczy kooperacji, ćwiczy zdolności manualne, wytrzymałość, siłę, cierpliwość, komunikację.

4. Mapa lasu

Takie zajęcia dają możliwość nauczania dzieci, jak przetrwać w lesie (...). Pokażą im, że przetrwanie człowieka było zawsze związane z ziemią i jej rozumieniem, a także współpracą (3).

Zabawa dla dzieci od 6 lat. Potrzebne będą: patyki.

Każdy uczestnik musi znaleźć jeden patyk długości swojej ręki i drugi o połowę krótszy. Dłuższe patyki ułóżcie na ziemi jak szprychy koła rowerowego, a krótszymi połączcie je (3) wewnątrz tego koła (rzeczywiście wygląda jak starodawne koło). Każde dziecko staje przed jednym trójkątem tego koła. Kładzie w środku 5 rzeczy, które znajdzie w odległości 50 metrów. To, co dziecko znalazło najbliżej, łąduje bliżej środka koła.

Gdy mapa jest gotowa – przedstawia położenie roślin, ukształtowanie terenu i wiele innych cech miejsca, w którym się znajdujecie – możecie ją omówić. Można to zrobić przez zadawanie pytań, np. dokąd byście się udali, żeby zbudować szalasa lub żeby coś zjeść. A może ktoś bardzo lubi któryś z przedmiotów?

Zabawa ta wspiera ciekawość, uczy rozpoznawania terenu i spostrzegawczości, ćwiczy skupienie, umiejętność analizy i oceny odległości i skali, wyobraźnię, samodzielność, wzbogaca słownictwo.¹

¹ <https://dziecisawazne.pl/dzieci-ktore-maja-czesty-kontakt-z-natura-sa-mniej-zestresowane-bardziej-kreatywne-i-szybciej-sie-ucza/>